



## СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Озеленення населених місць»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр  
Спеціальність 206 Садово-паркове господарство  
Освітньо-професійна програма «Садово-паркове господарство»  
Рік навчання 3, семестр 6  
Форма навчання денна  
Кількість кредитів ЄКТС 4,0  
Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор дисципліни  
Контактна інформація  
лектора (e-mail)  
Сторінка курсу в eLearn

Багацька Оксана Михайлівна  
bagackaya\_oksana@nubip.edu.ua  
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=151>

### ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Озеленення населених місць є складовою частиною загального комплексу заходів із планування, забудови і благоустрою населених пунктів, яке значною мірою сприяє оптимізації урбанізованих територій. В процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться зі значенням міських та приміських зелених насаджень в комплексі заходів боротьби з несприятливими природними явищами та в естетичному оформленні та упорядкуванні населених пунктів. В курсі також розглядаються теоретичні положення створення садово-паркових об'єктів різного функціонального призначення. Окрім цього надаються практичні навички з проектування садово-паркових об'єктів, з дотриманням діючих правил і нормативів.

#### Компетентності ОП:

*інтегральна компетентність:* здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

*загальні компетентності (ЗК):*

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

*фахові компетентності спеціальності (ФК):*

ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК 10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

*додаткові (фахові) компетентності (СК):*

СК 15. Здатність здійснювати фітооптимізацію антропогенно змінених ландшафтів, різного функціонального призначення з врахуванням особливостей умов урболандшафтів.

**Програмні результати навчання (ПРН) ОП:**

ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН 7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

*додаткові програмні результати навчання (ПРН):*

ПРН 18. Демонструвати знання щодо сучасних та інноваційних методів проектування об'єктів різного функціонального призначення, будівництва, експлуатації та підвищення їх біологічної стійкості, екологічних принципів використання природних ресурсів в умовах урбанізованого середовища.

**СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ**

<b>Тема</b>	<b>Години</b> (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	<b>Результати навчання</b>	<b>Завдання</b>	<b>Оцінювання</b>
<b>6 семестр</b>				
<b>Модуль 1. Система зелених насаджень населеного пункту</b>				
<b>Тема1. Вступ. Роль зелених насаджень в системі населеного пункту</b>	2/-	Знати і аналізувати функції зелених насаджень у міському середовищі	Виконання практичної роботи	5
<b>Тема 2. Система озеленення в містах</b>	6/2	Знати основні принципи розміщення зелених насаджень в містах і селищах. Розрізняти прийоми (стильові напрямки) планування зелених насаджень. Аналізувати класифікацію зелених насаджень	Здача практичної роботи	10
	2/-	Розуміти і аналізувати сучасний стан озеленення	Виконання самостійної роботи, в т.ч. в elearn	10

		конкретного малого міста		
<b>Тема 3. Тематика, нормативи проектування і проєктні матеріали</b>	4/2	Знати з яких етапів і проєктних матеріалів складається процес проектування об'єктів озеленення різної категорії складності. Застосовувати нормативи при проектуванні	Виконання практичної роботи, розв'язок задач, в т.ч. в elearn	5
<b>Тема 4. Проектування міських скверів</b>	4/4	Знати класифікацію і призначення скверів. Основні принципи проектування скверів в системі озеленення населеного пункту	Здача практичної роботи, написання тесту	5
<b>Модуль 2. Основи проектування садово-паркових об'єктів</b>				
<b>Тема 5. Типи посадок дерев і кущів</b>	4/4	Проектувати різні типи посадок	Виконання практичної роботи	10
<b>Тема 6. Вертикальне озеленення в населених пунктах</b>	2/-	Розрізнати типи посадок витких рослин, використовувати в системі міського озеленення	Виконання практичної роботи, в т.ч. в elearn	5
<b>Тема 7. Квіткове оформлення населених пунктів. Газони: класифікація та значення для озеленення населених місць</b>	2/1	Розуміти принципи квіткового оформлення в озелененні міст та селищ. Аналізувати значення різних типів газонів для озеленення міських територій	Проектування квіткового оформлення садово- паркових об'єктів	5
<b>Тема 8. Озеленення міських вулиць</b>	2/2	Знати прийоми і принципи озеленення міських вулиць. Розуміти	Виконання самостійної роботи	10

		принципи проектування бульварів і набережні		
<b>Тема 9. Особливості проведення посадкових робіт в населених пунктах</b>	2/-	Знати і вміти застосовувати знання основних операцій по створенню і догляду за насадженнями в містах і селах	Здача самостійної роботи, написання тесту	5
<b>Всього за 1 семестр</b>				<b>70</b>
<b>Екзамен</b>				<b>30</b>
<b>Всього за курс</b>				<b>100</b>

### ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<b>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</b>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<b>Політика щодо академічної доброчесності:</b>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<b>Політика щодо відвідування:</b>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

### ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

### РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

#### Базові

1. Безлюбченко О. С. Планування і благоустрій міст : навч. посібник. для студентів усіх форм навчання та слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки 0921 (6.060101) – «Будівництво» / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний, Т. О. Черногорова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2011. 191 с.

2. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підручн. / В. П. Кучерявий, В. С. Кучерявий. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 666 с

3. Романча Л. В. Озеленення села / Л. В. Романча. Київ : Урожай, 1989. 84 с.

4. Тихонов В. І. Озеленення міст і селищ / В. І. Тихонов, В. Ф. Петренко, В. А. Садова. Київ : Будівельник, 1990. 208 с.

#### Допоміжні

1. Багацька О. М. Рекомендації щодо використання культивованих дерев'янистих ліан у вертикальному озелененні м. Києва / О. М. Багацька. Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2008. 50 с.

2. Безлюбченко О. С. Планування і благоустрій міст : навч. посібник для студентів усіх форм навчання та слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки 0921 (6.060101) – «Будівництво» / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний, Т. О. Черногорова. Харків : ХНАМГ, 2013 191 с.

3. Благоустрій міст та населених пунктів : інформаційно-аналітичний збірник. упоряд. С. В. Коваленко. Київ : Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 80 с.

4. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ : Наук. світ, 2001. 299 с.

5. Вертикальное озеленение зданий и сооружений / УкрНИИинжпроект. Киев : Будивельник, 1980. 128 с.

6. Краткий справочник архитектора : Ландшафтная архитектура / Под ред. И. Д. Родичкина. Киев : Будивельник, 1990. 336 с.

7. Кучерявий В.П. Деревя, чагарники, ліани в ландшафтній архітектурі : навч. посібник / [В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин та ін.]. Львів : Кварт, 2004. 138 с.

8. Кушнір А. І. Методичні вказівки до вивчення дисципліни „Озеленення населених місць” студентами за напрямом 1304 – „Лісове та садово-паркове господарство” / А. І. Кушнір, О. А. Кушнір. Київ : Вид. НАУ, 2004. 47 с.

9. Ландшафтна архітектура : довідник термінів / В. П. Кучерявий, Р. Б. Дудин, Т. М. Левусь. Львів : Компанія «Манускрипт», 2010. 156 с.

10. Лаптев А. А. Справочник работника зеленого строительства / А. А. Лаптев, Б. А. Глазачев, А. С. Маяк. Киев : Будивельник, 1984. 152 с.

11. Остапенко Б. Ф. Озеленение сельских населенных мест: Учеб. пособие / Б. Ф. Остапенко, А. Д. Жирнов. Харьков: Харьковский СХИ им. В. В. Докучаева, 1973. 212 с.

12. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Київ, 2006. 41 с.

13. Проектування міських територій : підручник : [у 2 ч.] / [за ред. І. Е. Линник, О. В. Завального] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. Ч. 2. 544 с.

14. Рубцов Л. И. Справочник по зеленому строительству / Л. И. Рубцов, А. А. Лаптев. Киев : Будивельник, 1971. 312 с.

15. Рубцов Л. И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Справочник / Л. И. Рубцов. Киев : Наукова думка, 1977. 272 с.

16. Фомін І. О. Основи теорії містобудування : підручник / І. О. Фомін; Ін-т змісту і методів навчання, Київ. держ. техн. ун-т буд-ва і архіт. Київ : Наукова думка, 1997. 191 с.

#### **Інтернет-джерела**

1. Планування і благоустрій міст. [Електронний ресурс]. – [http://eprints.kname.edu.ua/21795/1/%D0%A1%D0%AE\\_%D0%BF%D0%B5%D1%87\\_%D0%B2%D0%B0%D1%80\\_%D0%BF%D0%BB2010\\_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.5%D0%9D\\_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5\\_\(%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0\).pdf](http://eprints.kname.edu.ua/21795/1/%D0%A1%D0%AE_%D0%BF%D0%B5%D1%87_%D0%B2%D0%B0%D1%80_%D0%BF%D0%BB2010_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.5%D0%9D_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5_(%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0).pdf).

2. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/B2212-IB.pdf>.

3. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/19.1.-DBN-B.1.1-152012.-Sklad-ta-zmist-generalnogo-pla.pdf>.

4. ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/6.1.-DBN-A.2.2-32014.-Sklad-ta-zmist-proektnoyi-dokumen.pdf>.